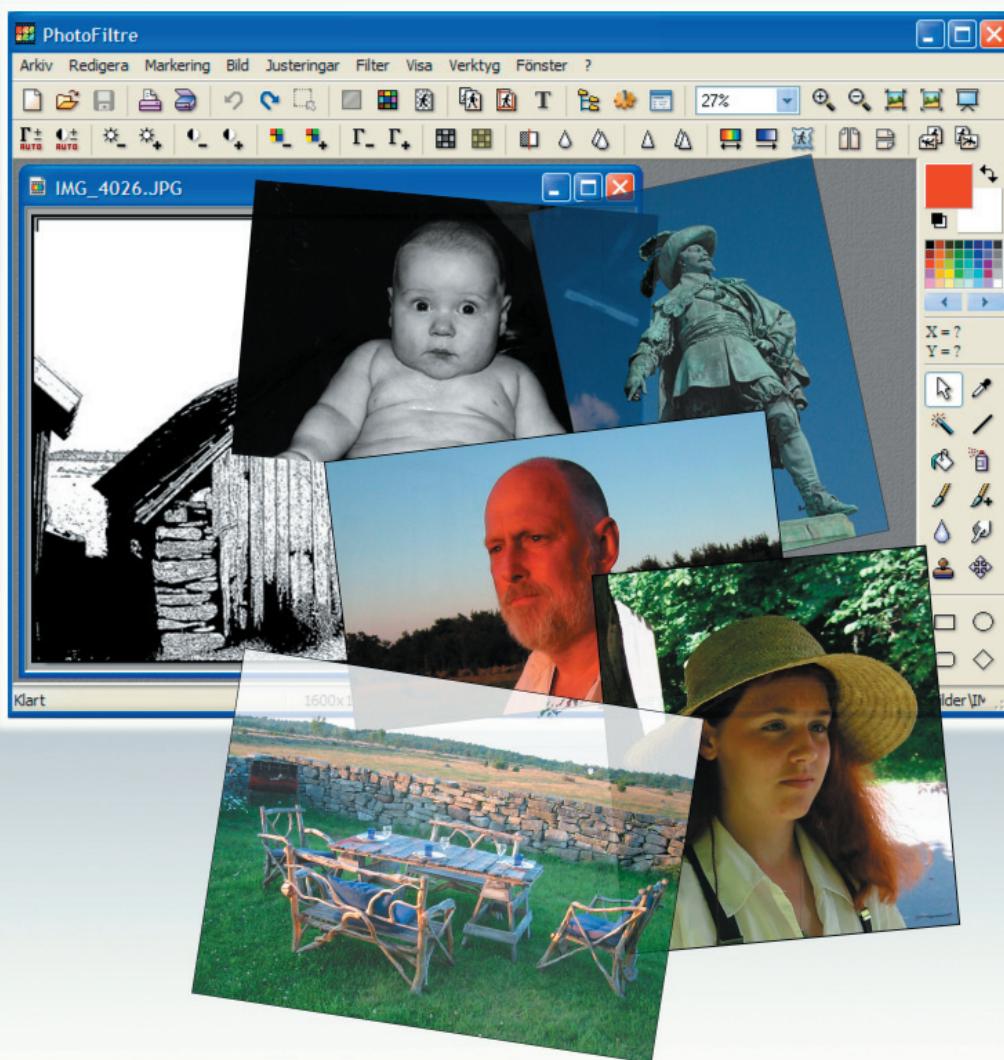

GRATIS
MJUKVARA

Photofiltre

www.photofiltre.com

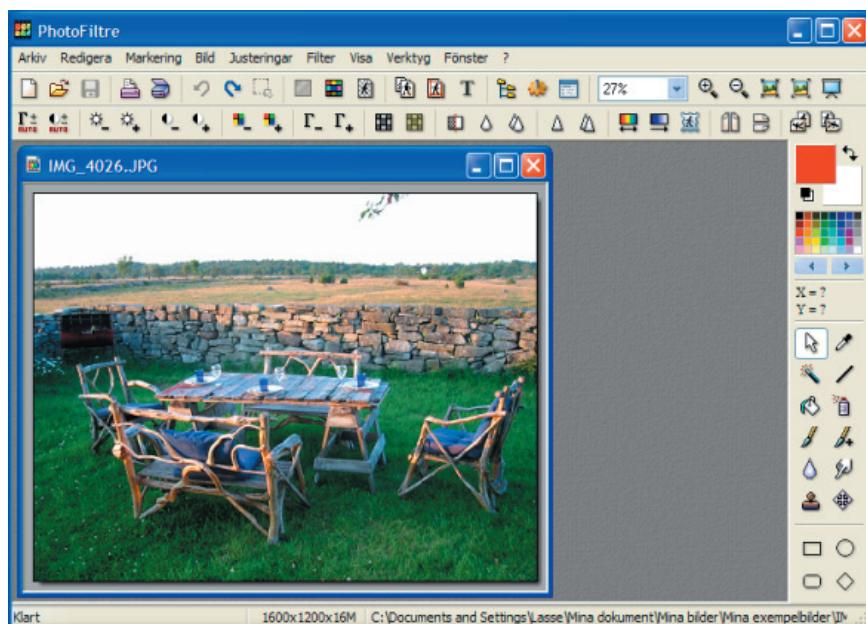
Multimediabyrå
Myndigheten för Skolutveckling
Lars Carlsson
2005

Innehållsförteckning

Introduktion	1
Vilka möjligheter har man med Photofiltre?	1
Om upphovsmannen.....	1
Snabbkurs i Photofiltre.....	2
Installera	5
Verktygspalett till höger eller till vänster?.....	5
Visa filterfält eller inte	5
Översikt över Photofiltres iconer	6
Hantera	7
Helskärm och zoom.....	7
Bläddra bland bilder.....	7
Översikt över dina bilder	8
Döp om, flytta, kopiera, radera.....	8
Redigera.....	9
Rotera bild.....	9
Rotera fritt.....	9
Ändra bildstorlek.....	10
Ändra bildstorlek för visning på skärm	10
Ändra bildstorlek för utskrift.....	10
Markera	11
Beskära bilden	11
Göra ram runt markering.....	11
Olika markeringsverktyg	12
Flytta och ändra storlek på markering.....	12
Ändra markeringsform	12
Markera med lasso	13
Markera med polygon	13
Kopiera en markerad yta och klistica in i en annan bild	13
Justera	14
Filtrera.....	15
Lägga filter på markering	16
Veta.....	17
Olika bildformat.....	17
Trixia med transparens	18
Skärmens upplösning.....	18
Skrivarens upplösning	18
Rita.....	19
Ta bort "röda ögon"	20
Rita en pratbubbla	20
Fler funktioner	21
Övertoning	21
Photomasque	21
Klonstämpel	22
Retuschera	22
Texta.....	23
Trixia med text	24
Anpassa till markering	24
Fyll bokstäver med mönster	24
Arbeta med skärmdumpar	25
Konvertera	26
Ändra storlek på flera bilder samtidigt.....	26

Introduktion

Photofiltre är ett enkelt och samtidigt kraftfullt bildredigeringsprogram med många funktioner. Dessutom är det gratis för privat bruk och i utbildningssyfte, och kan fritt installeras på datorer som har Windows operativsystem. Menyerna är på svenska och funktionerna är upplagda på ett intuitivt och överskådligt sätt. Har du tidigare arbetat i Adobe Photoshop, känner du igen vissa funktioner och kortkommandon. I Photofiltre saknas dock lagerfunktionen. På Photofiltres hemsida, www.photofiltre.com, kan du ladda ner mängder av olika plug-ins, mönster, masker och andra moduler.

Vilka möjligheter har man med Photofiltre?

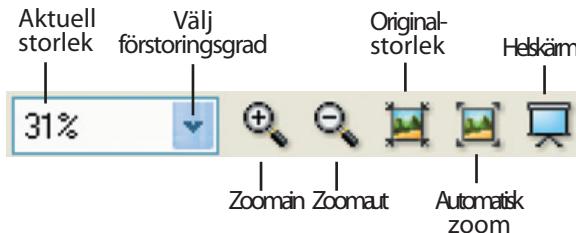
- Kraftfulla verktyg för bildredigering
- Olika filter för bildredigering
- Ger god översikt av bilder i mappar
- Hanterar de mest kända bildformaten
- Innehåller bra ritfunktioner
- Flera plugins med bl.a. funktion för skapande av kontaktkopior
- Masskonvertering, ex. ändra storlek på flera bilder samtidigt

Om upphovsmannen

Antonio Da Cruz har arbetat med utvecklandet av Photofiltre under 4 år. Han är fransman, drygt 30 år och bor nära Paris. Mer information och annat matnyttigt hittar du på adressen www.photofiltre.com. Programmet är gratis för användning i utbildningssyfte och privatändamål. På hemsidan finns också en länk till Photofiltre Studio: en utökad version med lagerfunktioner, möjlighet att använda Photoshop-filter, mm. Photofiltre Studio är kommersiell, men priset är mycket lågt för skolor. Läs mer på hemsidan.

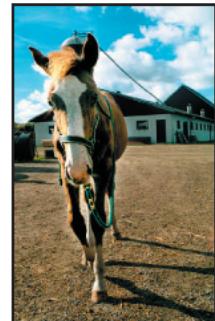
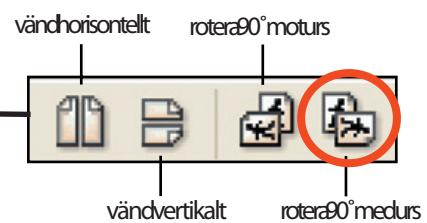
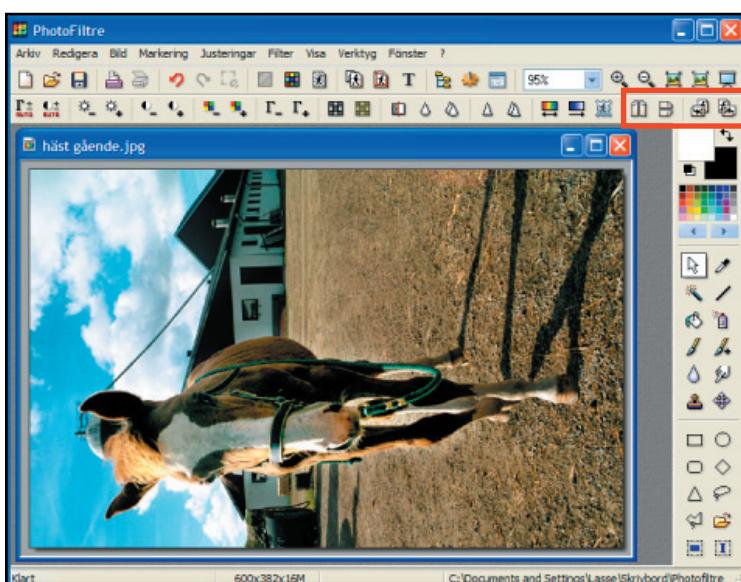
Snabbkurs i Photofiltre

I verktygsfältet nedan kan du anpassa bilden eller delar av bilden till skärmen på olika sätt.

- *Zooma in* - förstorar bilden eller den del av bilden som är markerad. Du kan också använda "+"-tangenten för att göra samma sak.
- *Zooma ut* - förminderar bilden eller den del av bilden som är markerad. Du kan också använda "-"-tangenten för att göra samma sak.
- *Originalstorlek* - visar bilden i rätt storlek. Är bilden större än skärmen visas endast en del av bilden. (För att då se hela bilden, välj automatisk zoom).
- *Automatisk zoom* - anpassar bilden till programfönstret.
- *Helskärm* - visar bilden mot svart bakgrund utan programfönster.

Rotera bilden

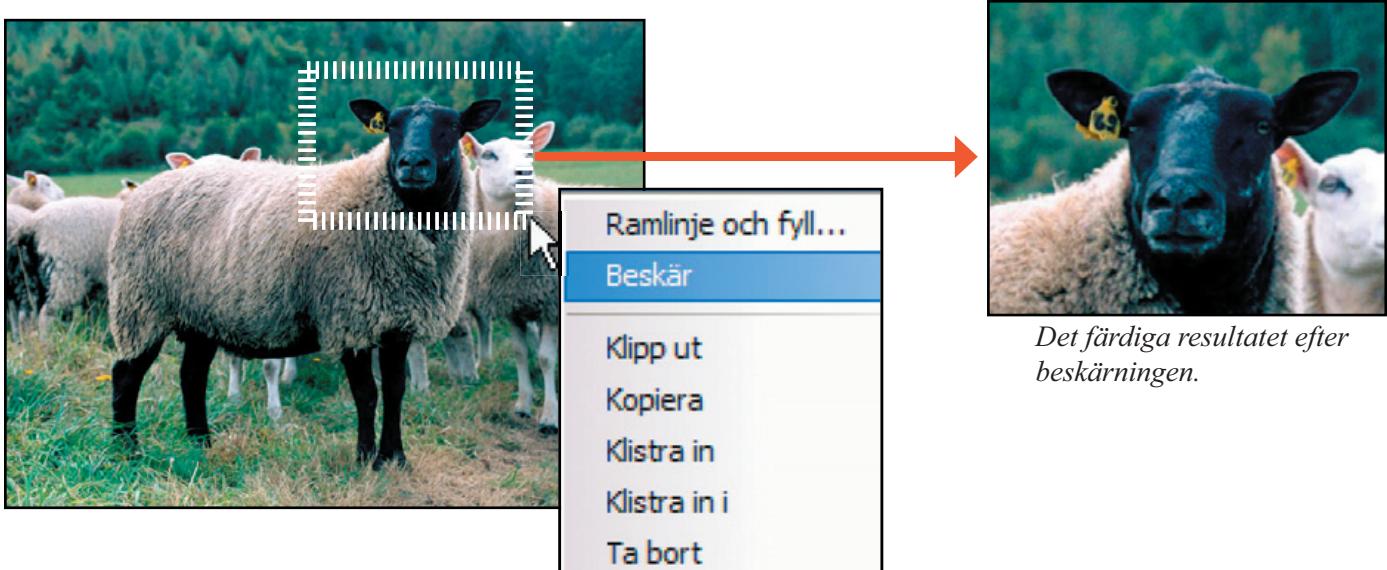

Bilden rättvänd

När man laddar in en bild som man tagit på höjden, visas den liggande. Med hjälp av ikonerna (inringade i bild ovan) kan man, med ett enkelt musklick vända och rotera bilden (ovan t.h.). Glöm inte att spara bilden.

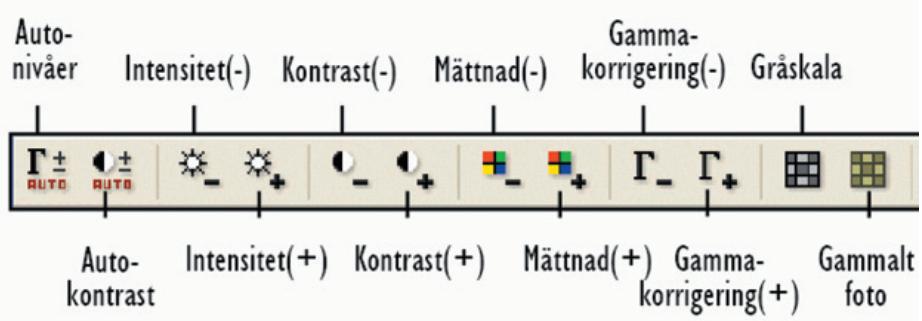
Beskära bilden

Det är både användbart och enkelt att beskära en bild.
Se till att Markeringsverktyget (vit pil) är vald.
1. Klicka och dra över bilden och gör en markering.
2. Högerklicka med musen och välj "Beskär". Klart!

Det färdiga resultatet efter beskärningen.

Kontrast, färgmättnad och autonivåer

Ibland kan originalbilden man tagit behövas justeras, när det gäller kontrast och färgbalans. Kanske har man tagit bilden under dåliga ljusförhållanden, ex. i motljus, eller också vill man få en viss effekt. Pröva dig fram. Det går alltid att ångra med "Redigera/Ångra" (Ctrl+Z).

Autonivåer - förbättrar oftast bildens färgbalans

Autokontrast - förbättrar oftast bildens kontrast

Intensitet - ställ in ljusstyrkan manuellt

Mättnad - ställ in färgmättnaden manuellt

Gråskala - gör om färgbilden till gråskala

Gammalt foto - ger en "åldrat foto"-effekt

Pröva att öka kontrasten så långt det går. Det blir en mäktig färgeffekt.

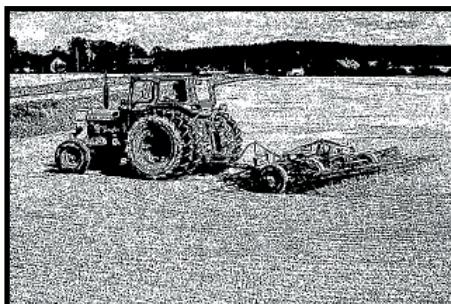
Lägg till effekter med olika filter

Programmet Photofiltre har en mängd intressanta filter som kan vara användbara. Du behöver inte markera något utan välj "Filter"-menyn och prova dig fram. Vissa filter erbjuder också en förhandsgranskning. Glöm inte att du kan alltid kan ångra med "Redigera/Ångra" (Ctrl+Z).

Här kommer några exempel på filter:

Originalbild

Skiss/Fotokopia

Förvrängning/Virvel

Stilisera/Skapa plattor

Artistisk/Färgpenna

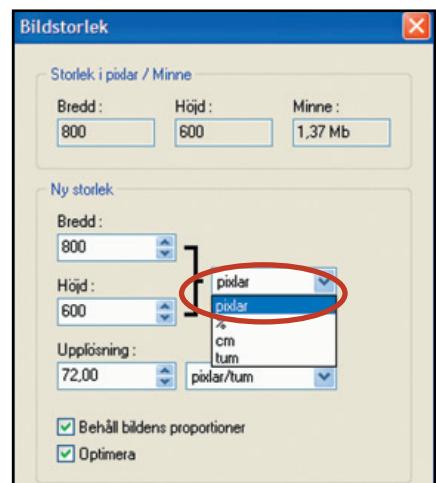

Färg/Övertoning

Ändra bildstorlek

Det finns flera orsaker till att man vill ändra bildstorlek:

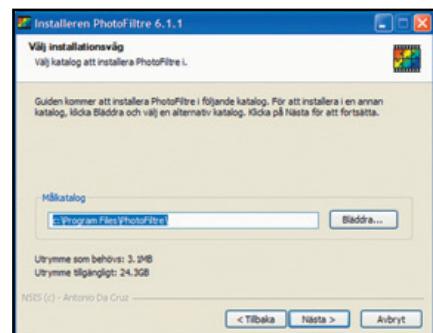
- Man ser bara en del av bilden på skärmen
 - Man vill kunna skriva ut en bild med en speciell storlek.
 - Bilder tagna med digitalkamera bör minskas i storlek innan man lägger in dem i ex. Word och Powerpoint. Dokumenten riskerar att bli jättestora i megabyte. Skall bilderna bara visas på dataskärmen behöver de inte vara större än 1024x768 pixlar. Gå till "Bild/Bildstorlek". Se till att "Pixlar" är valt och att rutan för "Behåll bildens proportioner" är ikryssad.
- Skall du skriva ut bilden? Välj då en upplösning mellan 150- 300 pixlar/tum.

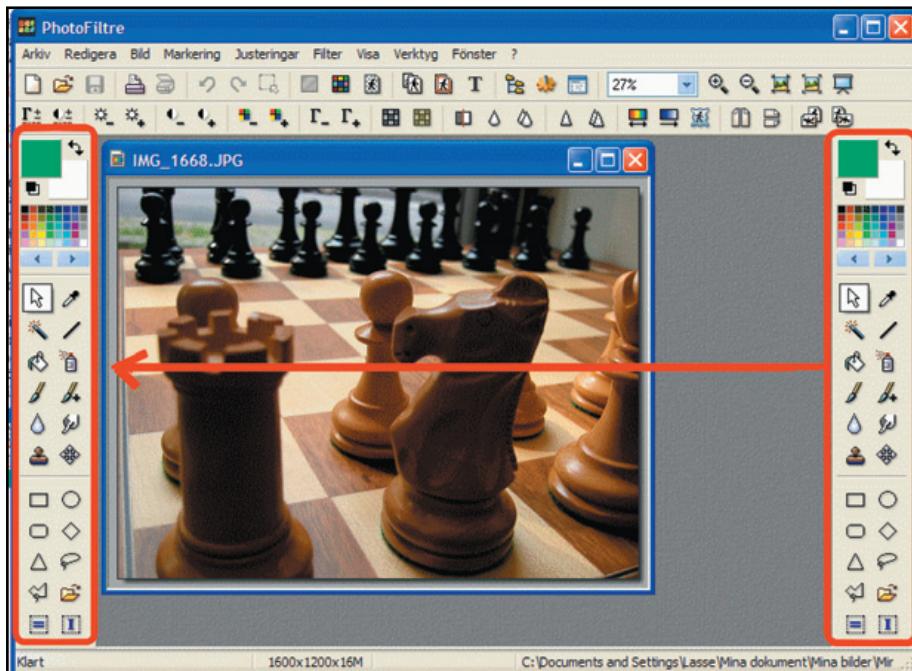
Se till att storleken visas i "pixlar".

Installera

Om du har behörighet att installera program på datorn, blir det inga problem. Du följer bara anvisningarna i det svenska installationsprogrammet. Programmet är stabilt och menyerna är på svenska. En finess är att man kan kopiera hela programmappen och lägga den på ett USB-minne. På så sätt kan man alltid bära med sig programmet. Det är bara att plugga in USB-minnet i vilken PC-dator som helst, öppna Photofiltre-mappen på USB-minnet och starta programmet.

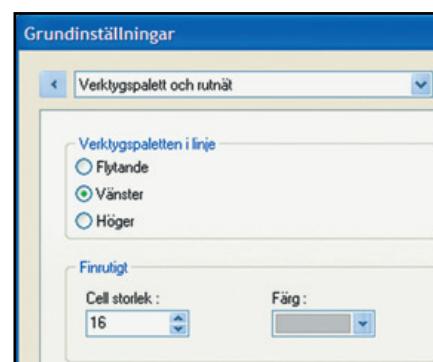

De flesta program som installeras på din dator hamnar i en egen programmapp i mappen "C:\program". Photofiltre är ibland förinställt på att installeras i mappen "C:\Program Files". I Photofiltres installationsprogram bestämmer du själv var på hårddisken, d v s i vilken mapp som programmet skall hamna i.

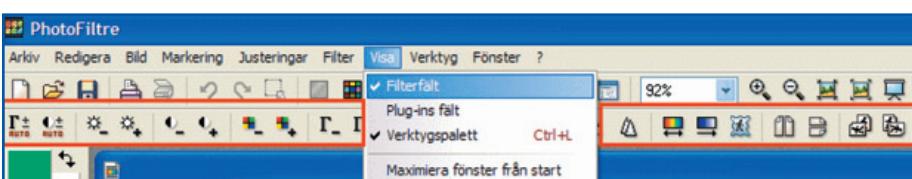
Verktygspalett till höger eller till vänster?

När du installerat programmet, ligger verktygspaletten till höger som grundinställning. I denna manual ligger verktygspaletten istället till vänster. Var den skall ligga väljer du själv. Gå till menyn "Verktyg" och välj "Grundinställningar..." (bild t.h.). Klicka på högerpilen tills du kommer till "Verktygspalett och rutnät". Välj "Vänster" under "Verktygspalett i linje" om du vill flytta den till vänster sida. Klart!

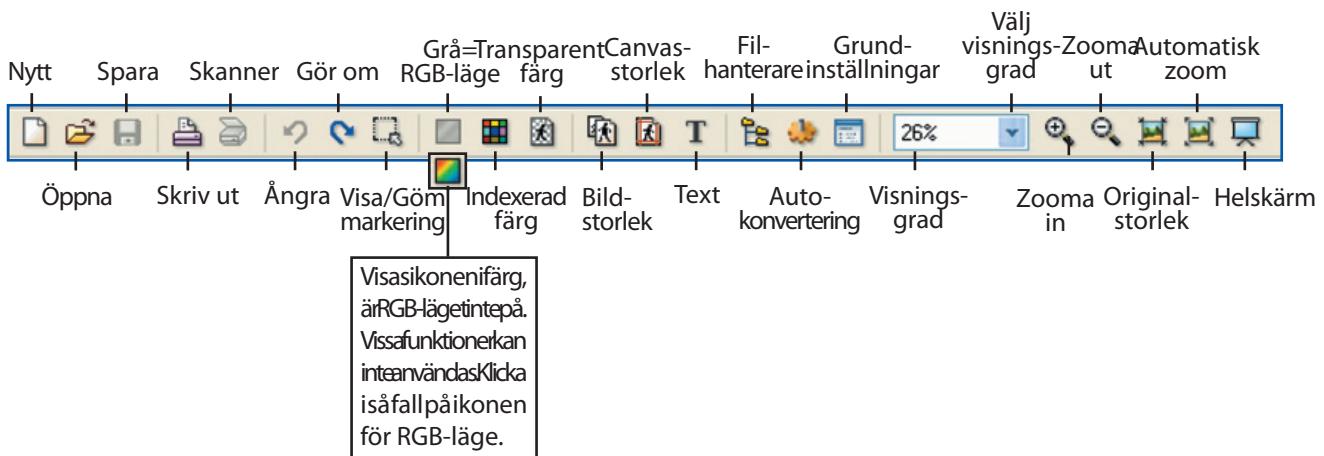

Visa filterfält eller inte

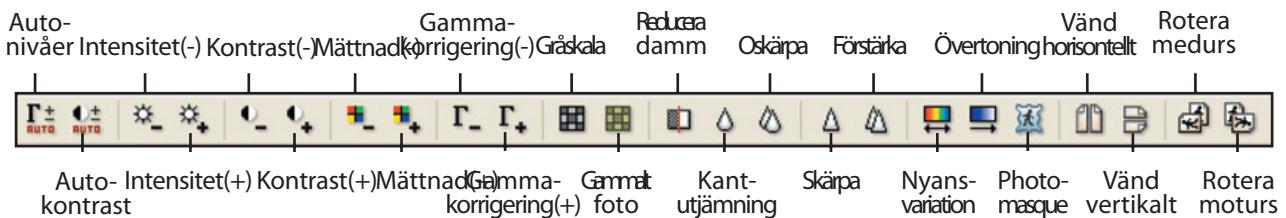
Under menyn "Visa" kan du välja eller ta bort "Filterfält". Det är en rad filter som är användbara (röd ram). För vissa användare kan en rad ikoner till, göra att programmet ser krångligare ut. Dessutom tar filterfältet plats i programfönstret. (Själv tycker jag om att ha filterfältet framme). Du väljer själv.

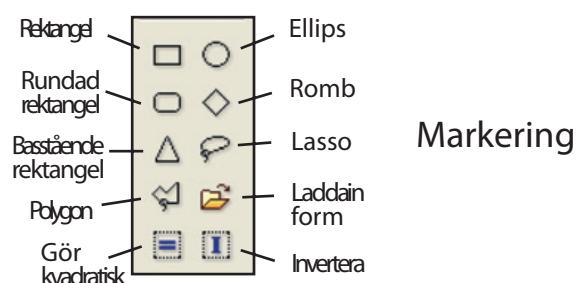
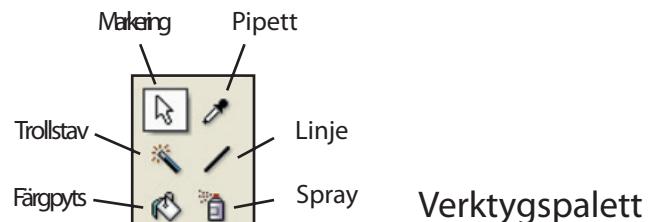
Översikt över Photofiltres ikoner

Filterfält

Färgpalett

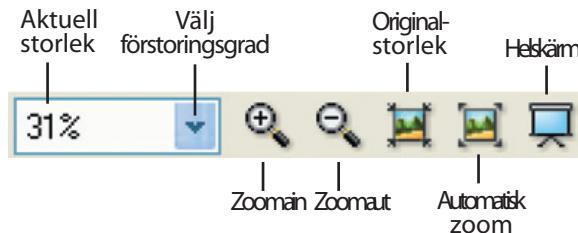
Hantera

I detta kapitlet får du lära dig

- 1) hur du anpassar bilden till skärmen,
- 2) hur du bläddrar bland bilderna i din bildmapp,
- 3) hur du får en översikt över alla bilderna i mappen,
- 4) hur du flyttar, döper om, kopierar och raderar dina bilder.

Helskärm och zoom

I verktygsfältet nedan kan du anpassa bilden eller delar av bilden till skärmen på olika sätt.

- *Aktuell storlek* - visar bildens storlek i förhållande till skärmen.
- *Välj förstoringsgrad* - klicka på pilen och välj alternativ från menyn.
- *Zooma in* - förstorar bilden eller den del av bilden som är markerad. Du kan också använda "+"-tangenten för att göra samma sak.
- *Zooma ut* - förminder bilden eller den del av bilden som är markerad. Du kan också använda "-"-tangenten för att göra samma sak.
- *Originalstorlek* - visar bilden i rätt storlek. Är bilden större än skärmen visas endast en del av bilden. (För att då se hela bilden, välj automatisk zoom).
- *Automatisk zoom* - anpassar bilden till programfönstret.
- *Helskärm* - visar bilden mot svart bakgrund utan programfönster.

(bild ovan) Bilden visas på skärmen i originalstorlek. Om bilden är skannad eller fotograferad i hög upplösning, är det risk för att inte hela bilden syns.

(bild nedan) I läget automatisk zoom visas alltid hela bilden i programfönstret, oberoende av bildstorlek och upplösning.

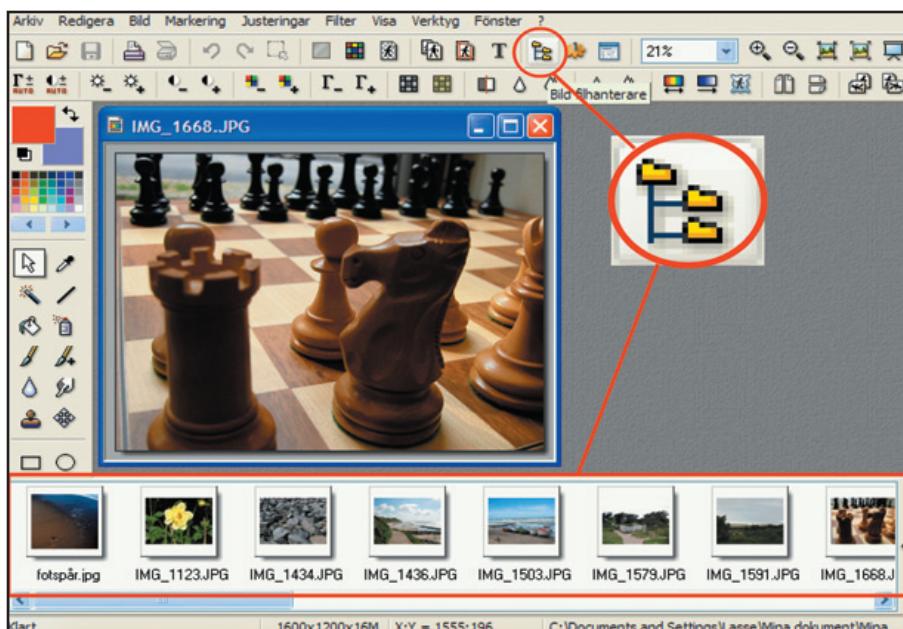

Bläddra bland bilder

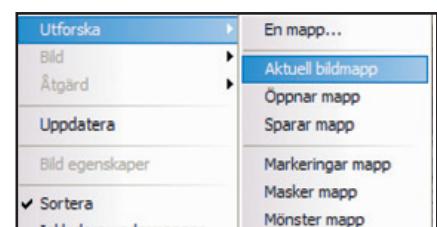
Det är enkelt i Photofiltre att bläddra fram och tillbaka bland bilderna i din bildmapp. Använd tangenterna "Page Down" för att bläddra framåt bland bilderna och "Page Up" för att bläddra bakåt (bild t.h.). För att komma till första bilden, tryck "Home". För sista bilden, tryck "End". Du hittar samma funktioner under menyn "Verktyg/Byt bild".

Översikt över dina bilder

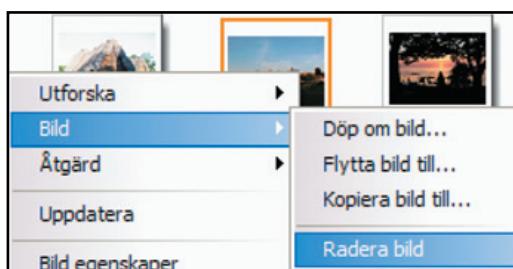
Har man tagit många bilder med digitalkameran, kan det vara bra att kunna ha en överblick över alla bilderna. I Photofiltre kan du med några få musklick få fram bilderna i din bildmapp. Klickar du på den inringade ikonen, ”Bild filhanterare” uppstår en vit yta längst ner i programfönstret. När du högerklickar i den vita ytan kan du välja ”Utforska/Aktuell bildmapp” (bild t.h.) och få upp bilderna som miniatyrer. Sedan är det bara att skrolla i sidled tills du hittar rätt bild. (Eller högerklicka på skrollisten och välj bland skrollalternativen). Dubbelklickar du på en bildminiatyr öppnas bilden i Photofiltre.

Högerklicka i det vita området för att kunna välja ”Utforska”. Förutom den aktuella bildmappen, kan du välja den mapp du sparar dina bilder i, och även mappar med masker och mönster som följer med programmet.

Döp om, flytta, kopiera, radera

Naturligtvis kan man döpa om, flytta, kopiera och radera bilder utan att starta Photofiltre. Det kan t.o.m. känna säkrare att göra det på sitt eget sätt, det som man är van vid. Men i vissa situationer kan det vara bra att arbeta inuti Photofiltre. Ex. om du har tagit en mängd bilder med digitalkameran, som ”namnger” bilderna som nummer.

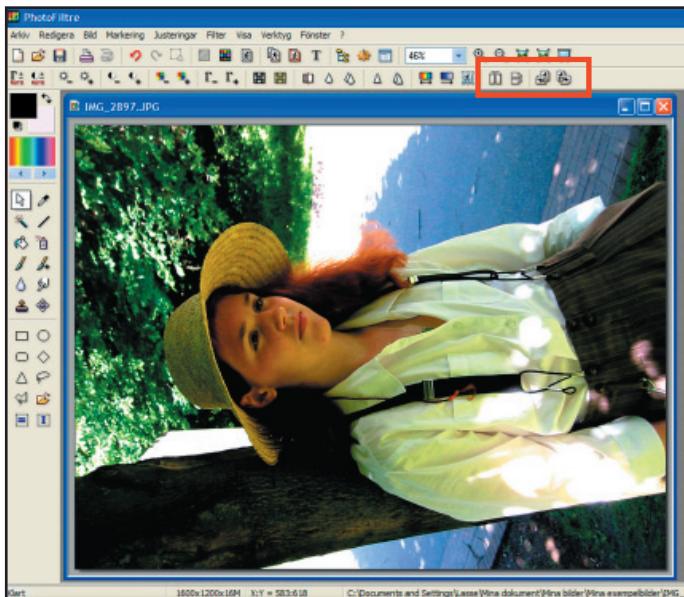
Se till att du har översikten enligt ovan. Högerklicka på en bildminiatyr och välj ”Bild” (bild ovan). Bilden får en gul inramning. Här kan du i lugn och ro organisera dina bilder; döp om, flytta, kopiera och radera. Och skall man verkligen spara alla bilder som man tagit? Handen på hjärtat; hur många är det egentligen som du är riktigt nöjd med? ;-)

Redigera

Ofta tar man bilder på höjden, d.v.s håller kameran vertikalt när man fotograferar. Några digitalkameror känner av detta och lägger bilden rätt, men oftast får man gå in i ett program och rotera bilden manuellt. I Photofiltre räcker det med ett musklick.

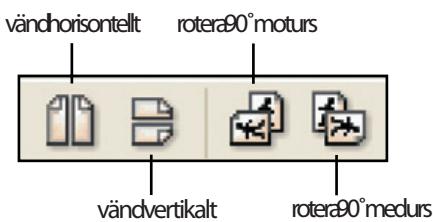
Du får också lära dig hur du ändrar bildstorlek för skärmen och skrivaren.

Rotera bild

Bilden rättvänd

Det kan finnas flera skäl till att rotera en bild. Men det vanligaste skälet är att man tagit bilden med kameran "stående", därför att motivet var högre på höjden än på bredden. När man laddar över bilden från digitalkameran hamnar den på sidan på skärmen (bild ovan).

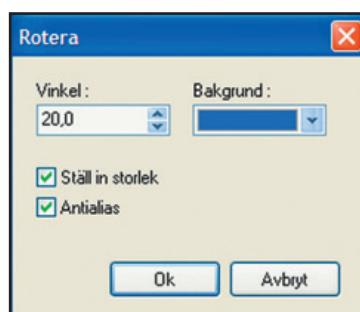
Photofiltre erbjuder enkla och bra sätt att vända och rotera en bild (eller en del av bilden som man markerat). Med hjälp av ikonerna kan man, med ett enkelt musklick vända och rotera bilden. Glöm inte att spara bilden efteråt.

Rotera fritt

Ibland vill man kunna rotera bilden mer exakt, ex. 25° eller -10° . Det kan vara ex. att man vill passa in bilden i en roterad ram eller bara göra lite spännande layout. Gå till menyn "Bild/Rotera/Fritt..." och ställ in lämpligt gradtal. Man bör då tänka på att om man roterar hela bilden, så visas bakgrundsfärgen i de ytor som inte döljs av bilden (bild ovan t.h.). Ställ in passande bakgrundsfärg.

Bild roterad 20° , bakgrundsfärg blå enligt inställningar nedan.

Glöm inte att testa alla funktioner! Du kan alltid ångra dig genom att klicka på "Redigera/Ångra" eller kortkommandot Ctrl+Z.

Ändra bildstorlek

Det finns flera orsaker till att man vill ändra bildstorlek:

- Man vill kunna skriva ut en bild med en speciell storlek.
- Bilder tagna med digitalkamera bör minskas i storlek innan man lägger in dem i ex. Word och Powerpoint. Dokumenten riskerar att bli jättestora i megabyte.
- Man ser bara en del av bilden på skärmen (se "Helskärm och zoom" s.4)
- Man vill kunna klippa ut en del av en bild och montera i en annan bild (se "Markera" s.13).
- Man vill att bilden skall visas på Internet (se "Veta" s. 18).
- Man vill också kunna ändra storleken på många bilder på samma gång (se "Konvertera" s. 26).

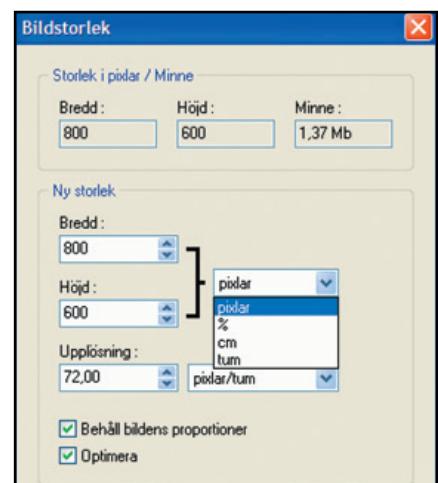
Ändra bildstorlek för visning på skärm

Skall bilden bara visas på skärmen, ex på Internet, gå till "Bild/Bildstorlek...". För att göra en lång historia kort; om vill du kunna visa en bild på hela skärmen med god kvalité, så behöver bilden inte vara större än 1024x768 pixlar (bildpunkter). Värdet 800x600 fungerar också bra. Skärmen klarar oftast inte av att visa hela bilden i större storlek. Ändrar du bredden ändrar sig höjden automatiskt om rutan "Behåll bildens proportioner" är ikryssad.

Testa gärna att ta bort krysset och ändra bara bredd eller höjd! Resultatet blir en smalare eller bredare bild än originalet (se bilder nedan).

Originalbild

Se till att storleken visas i "pixlar".

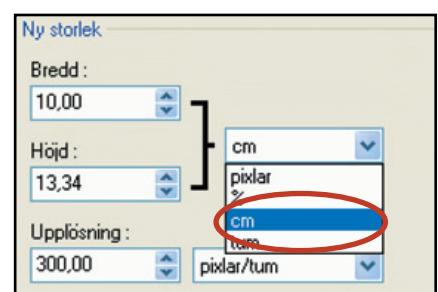
Ändra bildstorlek för utskrift

När jag skall skriva ut en bild på skrivare, vill jag kunna bestämma bildstorleken i centimeter. Dessutom är skrivaren bättre på att återge bilden i högre upplösning än skärmen (se "Veta" s. 18). Man kanske vill göra en tidning och vill skriva ut bilden så den passar på tidningssidan. Obs! Lägg märke till att du skall ange rätt värden på tre ställen i dialogrutan (bild. t.h.):

- Se till att "cm" är valt.
- Ställ in den bildstorlek i cm som du vill ha.
- Ställ in "300" i upplösning. Kontrollera att "pixlar/tum" är valt.

Du har fler valmöjligheter att bestämma hur bilden skall skrivas ut när du väljer "Arkiv/Skriv ut..." (eller Ctrl-P).

I utskriftsmenyn kanske tum är angett i stället för cm. För att ändra detta, gå till "Verktøy/Grunndinställningar". Klicka på vä/hö-pilarna tills du kommer till "Standardvärden". Vid "Skriv ut" välj "cm". Klart.

Markera

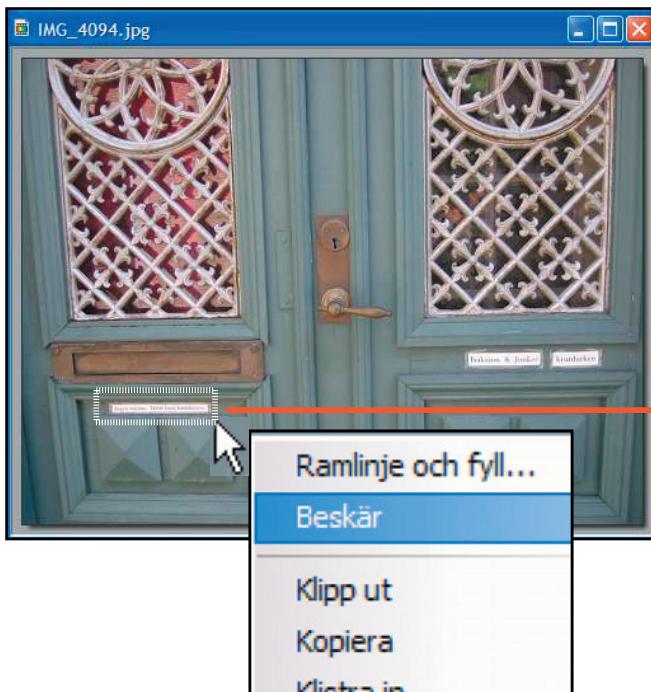
Genom att markera en yta i en bild kan man bl.a.

- beskära bilden, dvs ta bort allt utanför den markerade ytan.
- göra en ram runt markeringen.
- kopiera ytan och klistica in/montera den i en annan bild.
- markera en yta som man vill måla/radera/ändra i, utan att riskera att ytan utanför markeringen påverkas (se sid 20)

Beskära bilden

Det är både användbart och enkelt att beskära en bild. Se till att Markeringssverktyget (vit pil) är valt. Gör så här:

- Klicka och dra och gör en markering.
- Högerklicka med musen och välj "Beskär". Klart! Glöm inte spara.

Göra ram runt markering

Vi skall lägga en ram runt bilden. Gör som i exemplet ovan; gör en markering, högerklicka och välj "Beskär". Gör nu en markering runt den nya bilden, eller ännu bättre välj "Ctrl+A" (Välj allt), så skapas en markering runt bilden. Högerklicka inom markeringen och välj "Ramlinje och fyll" (bild t.h.). Välj linjefärg och tjocklek. Pröva gärna "Tona" (Opacitet). Ramen blir lite genomskinlig beroende på inställning. Du kan klicka i rutan "Fyll" och "Stil" och fylla ramen med olika mönster.

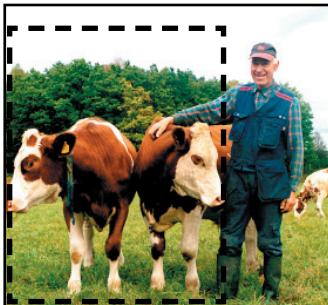
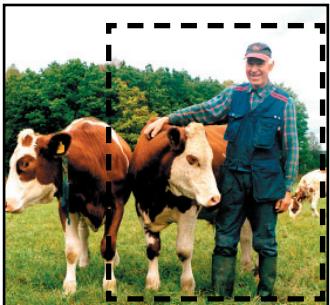

Olika markeringsverktyg

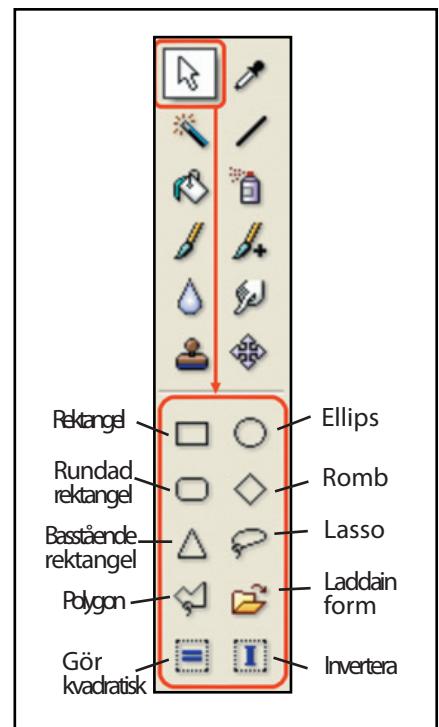
Innan vi redigerar fler bilder, skall vi titta på de olika markeringsverktygen. De har olika form och även olika tillämpningssätt. Genom att klicka på markeringspekaren (vit pil överst t.v.), dyker markeringsverktygen upp längst ner i verktygspanelen (bild t.h.).

Flytta och ändra storlek på markering

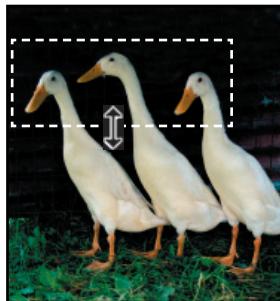
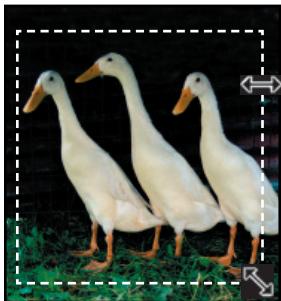
1. Välj "Rektangel". Rita upp en fyrkant (bild nedan).
2. Klicka och dra i mitten av markeringen. På så sätt kan du flytta runt den på bilden. Pröva också att flytta markeringen med hjälp av pilarna. Så flyttar du lättast markeringen lodrätt eller vågrätt. (Håller du nere "Shift"-tangenten samtidigt, flyttar du snabbare med pilarna).

(Bild från Multimediabyråns bildarkiv)

3. Gå med musen till markeringens ram eller till någon av kanterna. Med hjälp av "dubbelpilen" som dyker upp, kan du klicka och dra och ändra markeringens storlek och form.

(Bild från Multimediabyråns bildarkiv)

Obs! Dölj markering med

eller Ctrl+D.

Vill du ha tillbaka markeringen sedan, tryck på ikonen eller Ctrl+D igen.

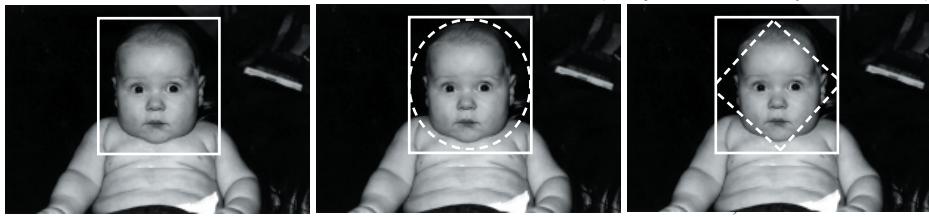
Tips: Ta och prova att zooma in en markering med hjälp av "+"-tangenten! Zooma ut med "-"-tangenten.

Ändra markeringsform

Du kan lätt byta form på markeringen.

1. Gå först till menyn "markering" (bild t.h.). Kryssa i "Markeringsbox".
2. Välj "Rektangel" och gör en markering. Klicka nu på de andra markeringsformerna (utom lasso och polygon). Glöm inte att pröva att ändra storlek och att flytta markeringen. Testa också att beskära.

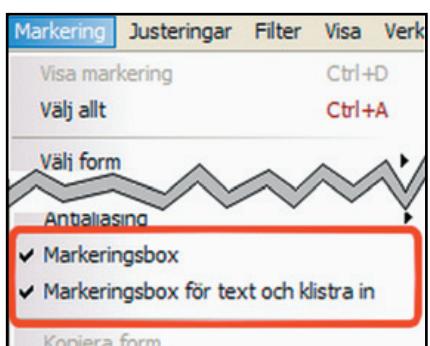
(Bild från Multimediabyråns bildarkiv)

Rektangel markering

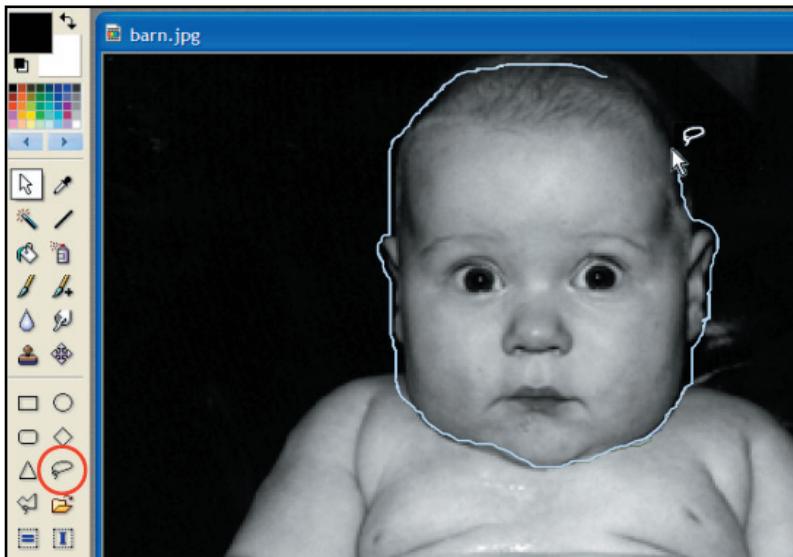
Oval markering

Romb markering

Se till att "Markeringsbox" under menyn "Markering" är förbockat. Det är viktigt när man vill ändra storlek på vissa typer av markeringar.

Markera med lasso

Genom att använda lasso-verktyget (inringad i bild ovan) kan man rita en markering runt den yta som man vill ändra, kopiera, måla i, mm. Man får en exaktare markering, men samtidigt är det lite lurigt att rita så exakt som man vill med musen. Så fort man släpper vänster musknapp sluts markeringen. Ett problem är att har man gjort lite fel någonstans i markeringen får man göra om allt från början. Arbeta lugn och långsamt.

Kopiera en markerad yta och klistra in i en annan bild

I detta exempel skall vi flytta barnets huvud och klistra in i en annan bild. Gör så här:

1. Använd lasso-verktyget och rita en markering runt den bilden du vill klistra in i en annan bild. (Se till att "Markeringsbox" under menyn "Markering" är förbockad).
2. Välj "Kopiera" under "Redigera"-menyn eller Ctrl+C.
3. Ladda in den bild du vill klistra in den markerade bilden på.
4. Välj "Klistra in" från "Redigera"-menyn eller Ctrl+V.
5. Du kan alternativt flytta bilden som fortfarande är markerad i den nya bilden, eller förstora, förminska, mm. Arbeta tills du är nöjd.
6. Högerklicka i markering för att skapa transparens, mm.

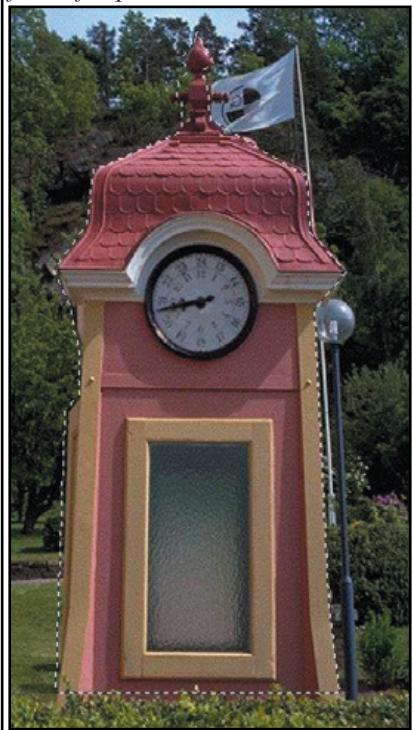
Den markerade bilden kan bli olika stor beroende på förhållandet till storleken på den nya bilden.

Håll nere "Shift"-tangenten, samtidigt som du drar i nedre högra kanten på markeringen. Då ändrar du storleken proportionellt.

Så länge barnhuvudet är markerat, kan du ändra storlek, flytta, rotera, mm. Ta bort markering genom att klicka Ctrl+D två gånger.

Markera med polygon

Vill man kunna rita en markering med raka linjer istället för på fri hand skall man använda Polygon-verktyget. Med musen klickar man dit fästpunkterna, när man vill byta riktning på linjen. För att avsluta polygonen, dubbelklicka så sätts den sista linjen ihop med den första fästpunkten.

Markering runt hytten är gjord med polygon-verktyget. Foto: Hogia

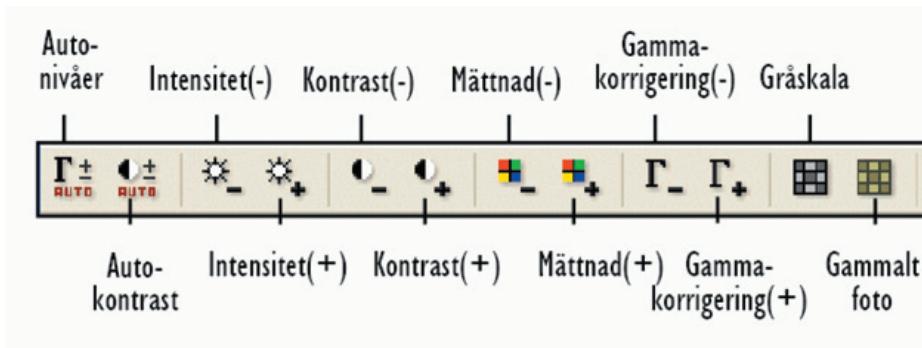
Tips: Man kan *Invertera*, d v s markera ytan runt markeringen. Ex. du vill ändra allt i bilden UTOM det du först markerat.
 1. Rita och markera med lassot eller polygonen (se ovan).
 2. Gå till "Markering" och välj "Invertera" (Ctrl+I). Nu blir allt utom markeringen markerat.
 3. Välj den effekt du vill ha.

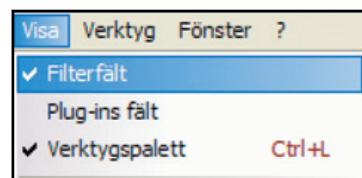
Effekt: "Justering/Negativ"

Justera

Det är inte alltid man fotograferar under ideala förhållanden. Ofta vill man gå in och justera och ändra kontrasten och färgbalansen efteråt. År bilden tagen under sämre ljusförhållande är det oftast ett måste med en justering. Eller var för inte pröva att maximera kontrasten och färgmättnaden? Var inte rädd för att pröva och tänja gränserna. Du kan alltid välja "Ångra".

Tips: Skall du visa dina bilder med dator och dataprojektor? Gör dem lite ljusare. Projektorer visar ofta bilderna lite mörkare.

Syns inte filterraden i programfönstret (bild t.v.)? Gå till "Visa"-menyn och välj "Filterfält".

Autonivåer - förbättrar oftast bildens färgbalans

Autokontrast - förbättrar oftast bildens kontrast

Intensitet - ställ in ljusstyrkan manuellt

Mättnad - ställ in färgmättnaden manuellt

Gråskala - gör om färgbilden till gråskala

Gammalt foto - ger en "åldrat foto"-effekt

Originalbild

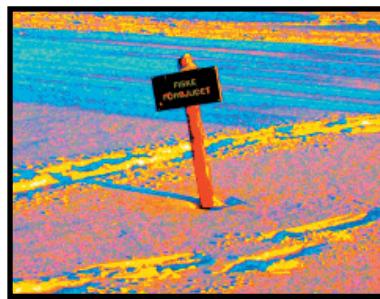
Autokontrast

Du kan få bilden i en mängd nyanser. Gör om bilden till gråskala (bild ovan). Klicka på och dra i det horisontella reglaget för att få rätt nyans (bild nedan).

Gammalt foto

Spänande?! Man ökar färgmättnaden i flera steg.

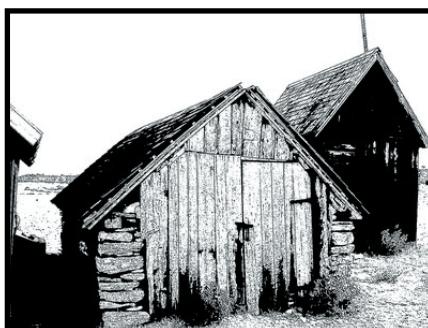
Filtrera

Med hjälp av filter kan man förändra sina bilder. Man behöver inte markera någon yta utan kan applicera filter på hela bilden och se vad som händer. (Naturligtvis kan du lägga en filtereffekt på en markerad yta också). Tänk också på att du kan kombinera olika filter och använda samma filter flera gånger. Photofiltre har en mängd användbara filter som bara väntar på att du skall börja experimentera!

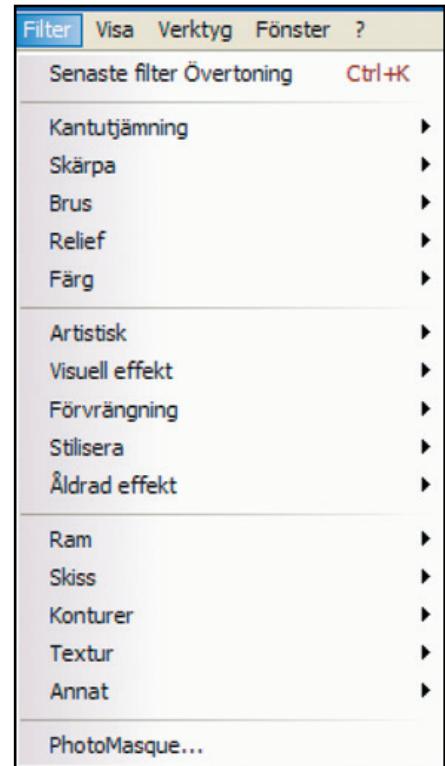
Istället för att beskriva alla Photfiltres olika filter, har jag försökt lägga lite användbara filter på några bilder. Konstnärligheten har fått stryka på foton, då tillämpningen och nytan är viktigare. Men du får fortsätta där jag slutar.

Originalbild

Filter/Skiss/Fotokopia

Filter/Artistisk/Svart kol

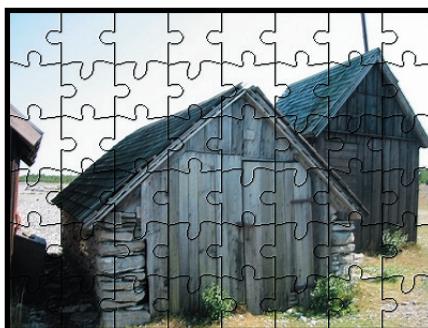
Filter/Ram/Fotoram

"Skymning" (flera filter)

Filter/Textur/Gammal canvas

Filter/Stilisera/Pussel

Här har jag lagt på flera filter. Gör så här:

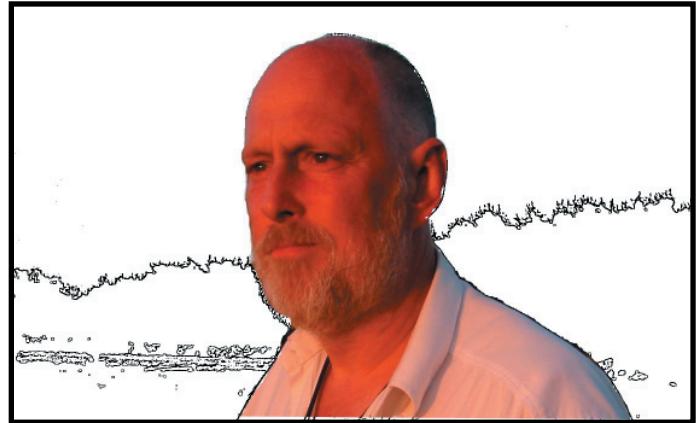
1. Välj Filter/Färg/Övertoning.
Färg 1 Svart 50% opacitet
Färg 2 Röd 50% opacitet
Riktning Nederst till överst
2. Välj Justeringar/Intensitet-kontrast
Ljusstyrka -20 Kontrast +20
3. Välj Filter/Artistisk/Vattenfärg/Metod 1

Fler tips på hur du kombinerar olika filter hittar du på www.photofiltre.com.

Lägga filter på markering

Ibland kan det vara effektfullt att lägga ett filter eller en justering på en markering i bilden. Man kanske vill framhäva något i bilden, eller skapa en spänning. Du kan självklart kombinera olika filter och justeringsmöjligheter.

Obs! Dölj markering med "Markering/Dölj markering" eller Ctrl-D.

Att frilägga ett ansikte eller annat objekt kan vara effektfullt. Personen är markerad med lasso/ Invertera/ Filter Konturer/ Monokroma konturer.

Bilderna skulle kunna ingå i en debatt om miljön. Oval markering/ Invertera/ Gråskala/ - Kontrast/ -Intensitet.

Bilden till höger skulle kunna ingå i en debatt om minskning av det svenska kreaturbeståndet. Vänstra kon markerad med lasso/ Filter/ Stilisera/ Skapa plattor bildstorlek 20 pixlar. Krokig linje gjort med polygon-markering/ (högerklicka i markering) Ramlinje-Fyll/. Markera med polygon vänstra bilden/ Gråskala. (Bild från Multimediabyråns bildarkiv).

Veta

I vilket bildformat skall man spara bilden i? Skall bilden skrivas ut eller bara visas på skärmen? Får jag ta vilken bild som helst på Internet och använda i mitt arbete? Några svar finner du här.

Olika bildformat

Bmp

Har du tidigare ritat/målat i Windows lilla ritprogram Paint har du säkert sparat i bmp-format. (Du kan spara i andra format också). Bmp-formatet är okomprimerat, vilket ger stora filer. Fungerar i alla Microsoft-program. Bmp var vanligare förr.

Jpg eller jpeg

“Jpg”, är det vanligaste bildformatet för fotografier på Internet. De flesta digitalkameror sparar i jpg. Fördelen med jpg-formatet är att filerna komprimeras och tar inte upp så mycket minnesutrymme. Nackdelen är att bilden förstörs lite vid komprimeringen. Hur hårt en bild skall komprimeras ställer man in när man sparar bilden i Photofiltre (bild t.h.). Tänk på att om du öppnar och sparar bilden flera gånger så förstörs bildkvalitén lite varje gång.

Png

Png är en utveckling av GIF-formatet. Kan återge fler färgnyanser än gif, men har också möjlighet till transparens i hela 256 nyanser. I Photofiltre kan du dock bara spara transparens i en färgnyans. Se nedan.

Gif

Gif-formatet används till teckningar, logotyper och till bilder med få färger och klart avgränsade färgfält. Maximalt antal färger som kan återges är 256. Gif-formatet är också komprimerande, men skillnaden mot jpg är att bilden inte försämras när den sparas. Jpg och gif är än så länge de vanligaste bildformaten på Internet.

Gif - transparens

Med gif-formatet kommer två funktioner till: Dels kan man animera gif-bilder (rörliga bilder på Internet är oftast animerad gif), dels kan man skapa transparens i bilden. Oftast ser du teckande bilder på hemsidor, där bilden ”smälter in” med bakgrunden. Genom att man väljer ut EN färg som blir genomskinlig, transparent, så försvinner denna färg och ersätts med bakgrundsfärgen på hemsidan. (När detta är gjort, kan du, om du vill, även spara bilden som en png-bild).

Ikoner för indexerad bild (gif) och transparens

Vill man utnyttja gif-formatets möjlighet till transparens i ett fotografi (jpg), måste man konvertera bilden till gif. Klicka på ikonen för “Indexerad färg” (bild t.h.). En jpg-bild innehåller mängder av olika nyanser av olika färger. Detta mister man genom konvertering till gif-formatet. När du klickar på ikonen får du en dialogruta som ger dig möjlighet att välja antalet färger i gif-bilden. Exempel på nästa sida.

Tips: Ta som regel att alltid spara originalbilden. Välj därför “Spara som” när du förändrar originalet.

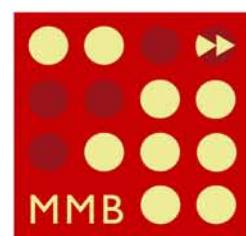

Fotografier sparas oftast i jpg.

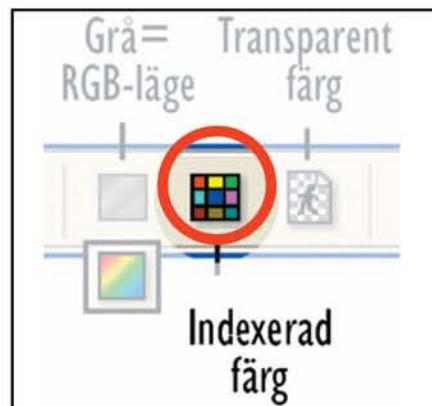

För hög bildkvalité, välj högt värde. Då komprimeras inte bilden så hårt.

Kolla
källan! **Källkritik**

Kolla Källan och Multimediabyråns logotyper är gif-bilder; med få färger.

Trixar med transparens

Bild 1

Bild 2

Bild 3

Bild 4

Här vill jag placera bilden på de kalla, snötäckta bergstoparna ovanpå bilden på barnet. Det kommer att se ut som om barnet tittar upp bakom topparna som en jätte. Se till att bilderna har rätt bildstorlek i förhållande till varandra. Välj en avvikande färg och använd färgpytsen till att måla himlen. Klicka flera gånger så att det mesta av himlen får denna färg. Komplettera med pensel så att allt på himlen är täckt av färgen (bild 2). Nu skall du göra den gröna färgen transparent. Klicka på ikonen på för transparens (bild överst t.h.). Välj grön färg, klicka OK och se hur den gröna färgen ersätts med ett gråvitt raster. Kopiera hela bilden med Ctrl+C och klistera in alptopparna ovanpå det glada barnet (Ctrl+V). Resultatet kan du se i bild 4.

Skärmens upplösning

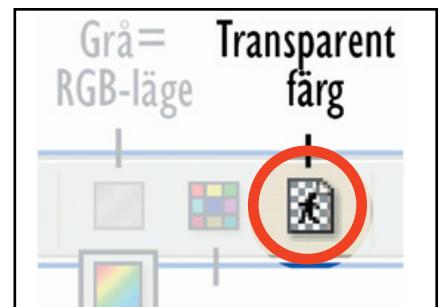
Skärmen på en datamonitor är indelad i en mängd små rutor som kallas pixlar. Varje pixel kan återge EN färg. En skärms upplösning anges i antalet pixlar på bredden x höjden, ex. 800x600, 1024x768 eller högre. Skall du bara visa dina digitala fotografier på skärmen, ex. bildspel, i Powerpoint eller Internet, bör du ändra bildstorleken så att den passar till skärmen.

Skrivarens upplösning

En skrivare kan återge bättre bildinformation än en dataskärm. Därför bör bildfilen innehålla så mycket information som möjligt och då blir bildfilerna större. Tätheten mellan bildpunkterna (pixlarna) räknas i dpi (dots per inch). Skall bilden skrivas ut skall den sparas i 150 - 300 dpi.

Får jag ladda ner och använda en bild från Internet?

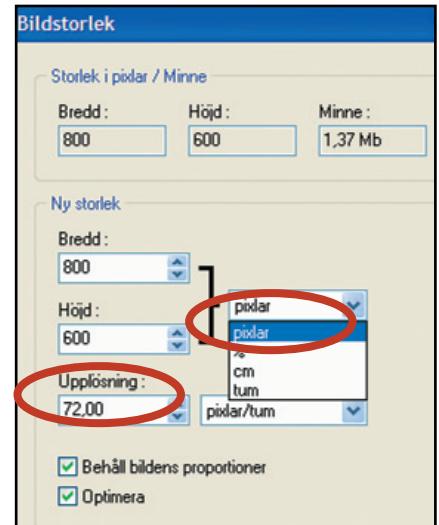
Ja, du får använda den för personligt bruk, ex. i en uppsats. Men du får inte publicera den, kopiera upp i flera exemplar eller använda bilden på någon hemsida. I så fall måste du begära tillstånd av fotografen!

Har du olika nyanser av färgen du vill skall vara transparent, ställ toleransen på olika värden och testa dig fram.

Jag målade ögonen först i en avvikande färg, valde ikonen för transparens, klickade med pipett i ena ögat. Ögonen blev transparenta. Därefter klistrade jag bilden på ett foto på en lägereld, så elden lyser i ögonen.

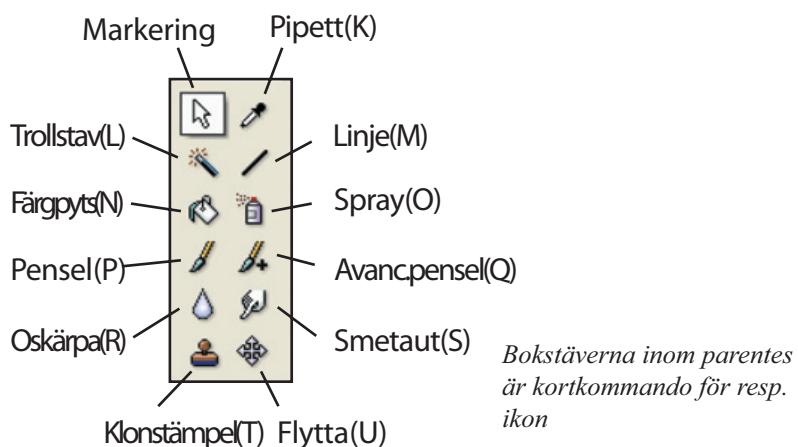

Se till att storleken visas i "pixlar" och välj rätt upplösning.

Rita

Om du har prövat något ritprogram på datorn, känner du säkert till de flesta verktygen i Verktygspaletten. Men det finns några trick och möjligheter i Photofiltre som saknas i enklare ritprogram.

Det är inte alltid enkelt att rita och måla på datorn. Datamusen kan känna fel som ersättning för en smäcker och fin mårdhårsensel. Ändå erbjuder Photofiltre möjligheter att göra som man inte kan åstadkomma IRL (In Real Life). Vi skall titta på några av verktygen och några praktiska tips som kan vara användbara.

Markerings - se sid. 11-13

Pipett - välj färgnyans i bilden som du vill rita/måla med.

Trollstav - markerar en yta med samma färgnyans. Ställ "Tolerance" på ett högt värde för fler intilliggande färgnyanser. (Glöm inte avmarkera när du är klar).

Färgpys - fyller yta med förgrundsfärg (vä musknapp).

Pensel - måla/rita med förgrundsfärg (vä musknapp). För raka lod- eller vågräta linjer, håll nere "Shift" samtidigt som du ritar. Välj storlek och form på penseln under verktygs-paletten.

Avanc. pensel - måla/rita med olika specialpenslar. Pröva dig fram. Kryssa i rutan x2 för flera löv eller dubbel storlek.

Linje - klicka och dra för raka linjer. Välj tjocklek. Håll nere "Shift" för lod- och vågräta linjer samt linjer i 45 graders vinkel. Klicka i ruta för att få pil i ena eller båda ändarna.

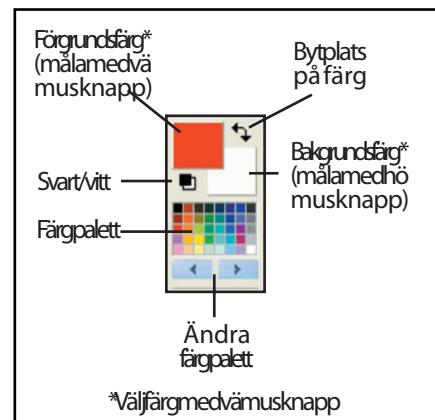
Spray - Spraya med förgrundsfärg (vä musknapp) eller bakgrundsfärg (hö musknapp). Ställ in storlek och flöde under verktygspaletten.

Oskärpa - Måla och skapa oskärpa på linjer och ytor.

Smeta - Som det låter. Smeta ut färgen på andra ytor.

Klonstämpel - Se 22.

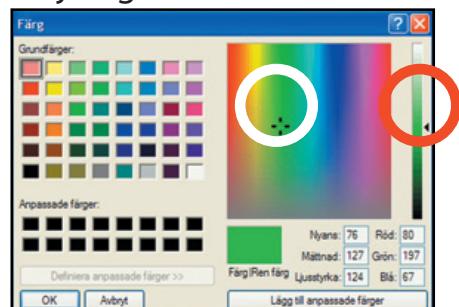
Flytta - Flytta bilden i fönstret om inte hela bilden får plats.

Var är suddgummit?

Funktionen Suddgummi finns inte i Photofiltre. Istället väljer man förgrundsfärg i färgpaletten och målar/ritar med vä musknapp. Välj bakgrundsfärg och rita/måla med hö musknapp. Ritar du på på en vit arbetsyta, kan du använda vit bakgrundsfärg att "sudda" med (eller eg. måla över) med hjälp av hö musknapp.

Välj färg

Välj färg genom att klicka på färgpaletten, eller förgrundsfärgen (bild överst). I färgvalet (bild ovan) kan du dra "färgkrysset" (vit ring) till rätt färg/nyans och välja "OK". Till höger (svart ring) kan du ändra nyansen på din färg genom att dra i reglaget uppåt eller neråt.

Tips: När du vill rita/måla med en färg som finns i bilden, kan du välja pensel, hålla nere "Ctrl"-tangenten, så dyker pipetten upp. Ta ett färgprov, släpp "Ctrl" och måla med utvald färg. Samma gäller linje, färgpys och spray.

Ta bort "röda ögon"

Kommentarer överflödiga. Många digitalkameror ger tyvärr röda ögon vid blixttagning, även om de har funktioner som skall eliminera detta. Här visas två metoder att ta bort den röda färgen.

Väg öga klart med metod 1. Hö öga är markerat.

Metod 1

1. Markera först ett område, så båda ögonen kommer med.
2. Använd “+”-tecknet eller förstoringsglaset för att zooma in ordentligt. Avmarkera när du är klar med Ctrl+D (bild ovan t.v.).
3. Välj Trollstav och klicka i den röda färgen i ena ögat. Ställ ett högre eller lägre värde på “Tolerance” så all röd färg kommer med. (Du kan också markera det röda med “Ellips”. Pröva vilket som känns bäst).
4. välj “Gråskala” (schackrutig ikon eller “Filter/Färg/Gråskala”). Klart! Gör samma med det andra ögat.

Metod 2

1. Gör samma som punkterna 1-3 ovan.
2. Välj Pensel, penselstorlek och en lämplig ögonfärg. Måla i markeringen. Du behöver inte vara försiktig; du kan inte måla utanför markeringen. Gör samma med det andra ögat.

Rita en pratbubbla

Det kan vara användbart att göra en pratbubbla eller lägga in en pil i en bild. Gör så här:

1. Välj Ellips som markering och gör en oval som liknar en pratbubbla.
2. Högerklicka i markering och välj “Ramlinje och fyll”. Se till att bara “Fyll” är valt. Välj vit färg. Avmarkera (bild 1).
3. Använd Polygon och gör en triangel som blir en riktning på pratbubblan. Gör som i punkt 2 (bild 2).
4. Vill du ha ramlinje runt pratbubblan, välj “Trollstav”, markera i pratbubblan, högerklicka/Ramlinje och fyll/, ramlinje och svart färg.
5. Välj Textverktyget i verktygsmenyn och skriv lämplig text (bild 3). Du kan behöva ändra textstorleken några gånger tills det passar.

Bild 1

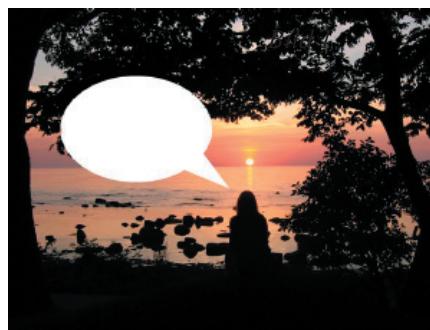

Bild 2

Bild 3

Tips: Om du gör en markering i bilden och väljer pensel eller ex. färgpyts, kan du bara måla i markeringen, inte utanför.

Därför är det bra att använda markering för att markera just den yta man vill färglägga och ändra. (Glöm inte att avmarkera när du är klar).

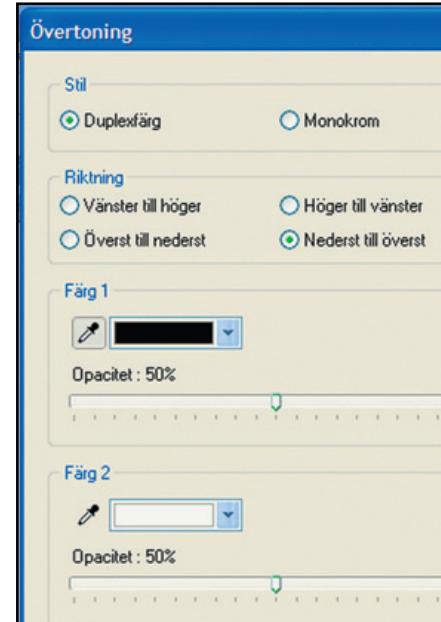
Tips: Obs! Det går inte att rita i Indexerat läge (gif). Har du öppnat en gif-bild i programmet, klicka på ikonen för RGB-färg, och rita/måla. När du är klar, spara bilden som gif igen (om det är så du vill ha det). Gif-formatet tillåter bara max. 256 färger.

Fler funktioner

Med funktionen Övertoning kan man ge foton och olika former en trevlig ljuseffekt. Vi tittar också på PhotoMasque, som på ett enkelt sätt skapar spänande ramar och effekter. Till slut bekantar vi oss med Klonstämpelverktyget, som är riktigt roligt att experimentera med!

Övertoning

Förutom att man göra övertoningar på ytor som man sedan målar på, kan man även tillämpa denna funktion på sina fotografier. Genom att använda färgerna vitt och svart och göra dessa halvgenomskinliga (opacitet), kan man få snygga ljus-effekter. Ett klassiskt exempel är att lägga toning på himlen för att få djup. Genom att lägga toning på enkla geometriska former skapar man en känsla av djup och 3D. Här kommer några exempel. Bilden t.h. visar dialogrutan, som man får fram när man klickar på ikonen för Övertoning.

Originalbilden t.v. Horisonten och himlen markerades med polygon. Överst till nederst är valt, färg 1 svart, opacitet 90%, färg 2 vit, opacitet 10%.

Vi gör två hål i väggen

- Välj Arkiv/Nytt. Skapa en bildytta på 400x300 pixlar. Gör en rektangulär markering.
- Klicka på ikonen för Övertoning. Välj Duplexfärg, Nederst till överst, färg 1 svart, opacitet 50%, färg 2 vit opacitet 50%. Klicka "OK". (bild 1).

Bild 1

- Rita en cirkel (Ellips, håll nere Shift för att få en cirkel).

- Klicka på ikonen för Övertoning. Välj Överst till nederst, färg 1 svart, opacitet 50%, färg 2 vit opacitet 50%. Klicka "OK". (bild 2).

Bild 2

- Rita två små cirklar (Ellips, håll nere Shift för att få en cirkel).

- Klicka på ikonen för Övertoning. Välj Överst till nederst, färg 1 svart, opacitet 90%, färg 2 vit opacitet 50%. Klicka "OK". (bild 3).

Bild 3

Färdigt! Observera att kontakten varken är jordad eller barnvänlig ;-)

PhotoMasque

Med funktionen PhotMasque lägger man en mask på bilden. De flesta masker som finns i Photofiltre ger en speciell ram, men det fick också masker som skapar andra effekter. Prova själv! Öppna en bild i programmet, klicka på ikonen och välj bland drygt 20 olika masker. Pröva också olika inställningar. Här är några exempel.

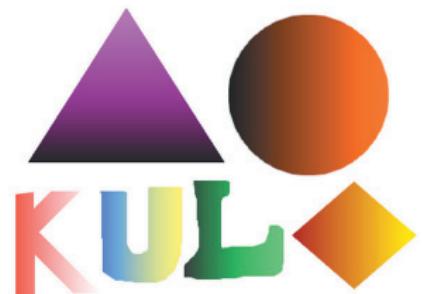
Mask "Triwl", Läge "Gaussisk oskärpa", ger en fin oskärpa runt motivet

Mask "Ellips", Läge "Färg" (svart), skapar en fin ram runt motivet

Mask "Brush", Läge "Transparens", sparad som gif-bild

Använd gärna glada färger! Pröva också att göra en tonad bakgrund som du kan rita på.

Klonstämpel

Med klonstämpeln längst ner på verktygspaletten sätter man en punkt i en yta i bilden som man vill klona, d v s kopiera till en annan yta. Detta verktyg använder jag ofta, om det är något i bilden som jag vill ta bort eller kopiera till en annan plats i samma bild.

Gör så här:

1. Klicka på ikonen för klonstämpel. Håll nere Ctrl-tangenten. En vit liten stämpel (bild 1) dyker upp. Klicka med stämpeln i den yta som du vill kopiera. Välj en storlek, "radie", på den stämpeln som du skall måla/kopiera med (bild t.h.).
2. Klicka på en annan plats i bilden och börja måla den yta som du klickat med klonstämpeln.

Bild 1. Originalbild. Klicka på klonstämpeln, håll nere Ctrl-tangenten och en stämpel, här förstorad, dyker upp.

Bild 2. Båten ser tung ut. Därför har jag "klonat" mannen t.v. så att fler bär båten.

Ställ in storleken på stämpeln som du skall måla med.

Retuschera

Med klonstämpeln kan man inte bara kopiera in samma detaljer som finns på bilden, ex sätta ett extra öga i pannan på bilden på svärmor. Man kan också retuschera bort detaljer, som man tycker inte passar in i bilden, genom att måla över (klona) med bakgrunden.

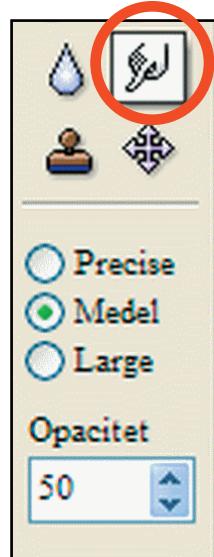
På bild 3 har jag satt klonstämpeln lite t.v. om fiskaren och målat över med färgen på sanden. På bild 4 är han helt försvunnen/övermålad. Ofta syns det att man målat, men med hjälp av "Smeta ut"-verktyget (bild t.h.) kan man slutligen sudda till det så att ändringen inte syns. Denna retuscheringsteknik kan vara användbar för att renodla det man vill framhäva i bilden.

Bild 3. Klonstämpeln klickas i området till vänster om fiskaren. Tittar man nog på bilden syns nu en svag spökkontur av honom.

Bild 4. Genom att använda "Smeta ut"-verktyget i verktygspaletten, kan man sudda ut spökkonturen på mannen. Nu är han helt borta.

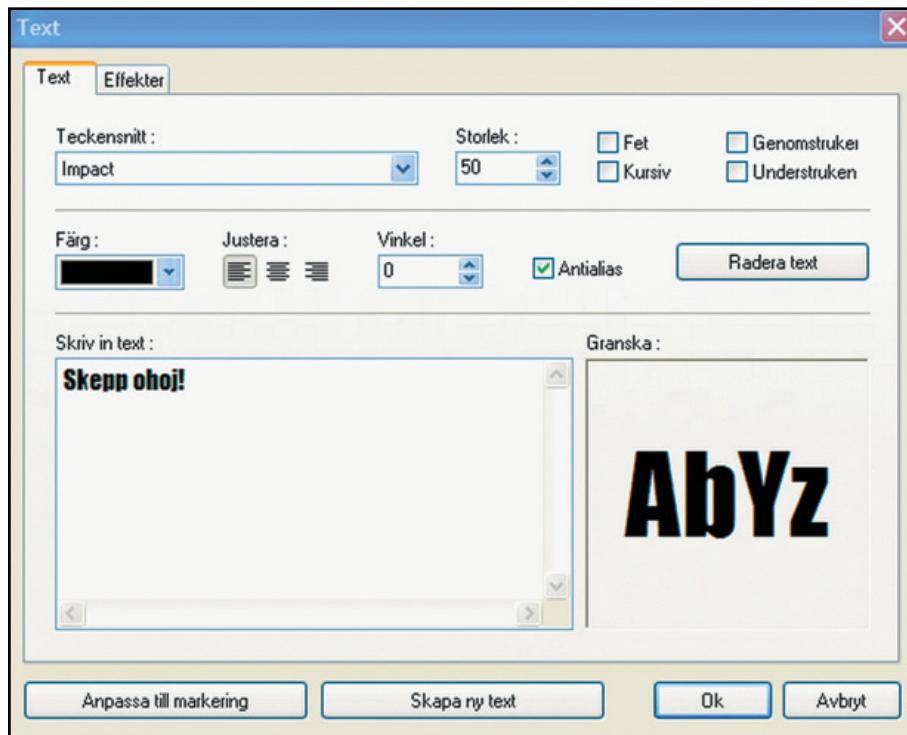

Pröva alltid programnets inställningar först. De brukar fungera bra.

Texta

Många har nog önskat någon gång att man kunde lägga in text i en bild. Kanske vill man sätta en rubrik eller skriva en förklaring till något i bilden. Detta är enkelt att göra i Photofiltre.

Genom att klicka på "T":et (bild t.h.), d v s ikonen för text, dyker nedanstående dialogruta upp.

I princip är det bara att skriva in en text (i detta exempel "Skepp ohoj!"), välja teckensnitt (Impact), textfärg (svart), storlek på bokstäverna (50) och klicka "OK", så infogas texten i din bild (bild nedan). Med markering kvar runt texten kan du klicka och dra texten dit du vill. Förutom att pröva andra inställningar än dessa ovan, kan du experimentera med fetstil, kursiv, justera, ändra vinkel på texten, mm. Som du kan se på nästa sida måste du inte ställa in exakt rätt storlek, utan du kan klicka och dra i markeringen. Kom ihåg att hålla nere "Shift" om du vill ändra storleken proportionellt. På nästa sida finns lite olika exempel på vad man kan göra med text.

Bild 1

I detta exempel (bild 1) passade storleken på bokstäverna bra. Med musen klickar och drar jag den (fortfarande) markerade texten till höger hörn, dubbelklickar i markeringen för att få upp dialogrutan igen. I dialogrutan ser jag till att "ohoj!" hamnar en rad ner med "Enter" och klickar "OK". Nu ser resultatet ut som i bild 2. Avmarkera text med "Ctrl+D" två gånger. Klart!

Bild 2

Tips: Fastän du ställer in samma storlek på bokstäverna, blir texten olika stor beroende på bildstorleken.
Stor bild = mindre bokstäver. Liten bild = större bokstäver.
Börja med mindre storlek på bokstäverna. Klicka "OK".
Dubbelklicka sedan i textmarkeringen och öka storleken tills du blir nöjd. Använd "Ångra"-funktionen (Ctrl+Z).

Tips: Om du dubbelklickar i en text som fortfarande är markerad, får du upp dialogrutan för text igen.

Trixa med text

Det finns många möjligheter att trixa med text i Photofiltre. Förutom dialogrutan för text skall du inte missa fliken "Effekter". Där kan du välja att göra texten genomskinlig, skuggad, lägga ramlinje och fyllmönster. Här följer några exempel och förklaringar:

Förutom att dubbelklicka på textmarkeringen, kan man hålla nere "Shift" och dra i markeringen. Det är ett snabbare sätt att ändra storleken på texten. Avmarkera med *Ctrl+D* två gånger.

Genom att inte hålla nere "Shift" kan man ändra höjden eller bredden på bokstäverna. I detta exempel har jag bara dragit ut textmarkeringen på höjden för att åskådliggöra halsen på dinosaurien. Avmarkera med *Ctrl+D* två gånger.

Anpassa till markering

Genom att istället välja "Anpassa till markering" gör man så att bokstävernas form blir markeringar. Det betyder att du kan kopiera, klippa ut och klistra in bokstäverna med det "mönster" som bokstäverna är placerade på i ex. en annan bild. Detta är en spännande effekt! Du kan välja flera ord eller bara en bokstav. Under bilden finns några exempel.

Här har jag valt "T", textverktyget, valt Arial Black, storlek "120" och klickat på "Anpassa till markering". Därefter har jag dragit markeringen till olika ställen på bil-bilden och kopierat, d v s klickat *Ctrl+C*. Nu skapar jag en ny bild, väljer bildstorlek 800x600 och klistrar in. Nedan ser du resultatet från "BIL"-markeringen från fyra olika delar av bilden.

BIL

BIL

BIL

Här är texten "Grattis!" lagd på en bild från Multimediaträns bildarkiv. Så här gjorde jag: Klicka på "T:et" för att få dialogrutan. Välj teckensnitt "Lucida Handwriting", storlek "100". Färg "Vit", Vinkel "-20". Under fliken Effekter, välj Skugga x: 5, y: 5, "svart" färg. Välj också ramlinje "svart".

Tips:

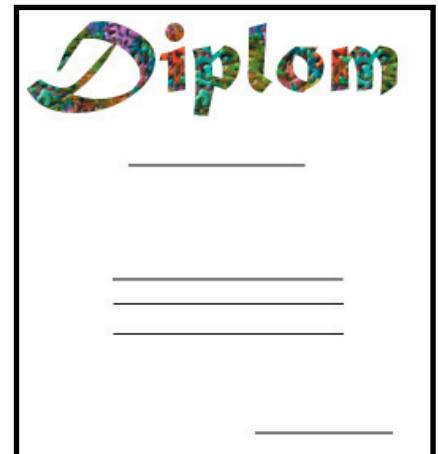
Teckensnitt :

Lucida Handwriting
Lucida Handwriting
Lucida Sans
Lucida Sans Typewriter
Lucida Sans Unicode
Magneto
Maiananda GD
Mangal
Mairett

Grattis!

Välj teckensnitt genom att använda piltangent nedåt för att prova och se hur de nedanstående teckensnitten ser ut med texten du skrivit.

Fyll bokstäver med mönster

Detta färggranna diplom gjordes, genom att jag valde teckensnitt "Matura MT Script Capitals", storlek "100". Under fliken Effekter, välj "Fyll mönster", välj mönster "Color02.jpg". Till slut bara rita några raka svarta streck för namn, mm.

Arbata med skärmdumpar

Man kan, på ett enkelt sätt, ”ta ett foto”, en s.k. skärmdump, på vad du ser på din dataskärm, klippa in den i ex. Photofiltre och spara detta som en bild. Detta är användbart, ex. när du vill göra en kurs i något dataprogram, eller göra en elevstencil hur man surfar på Internet, osv.

Print Screen-tangenten

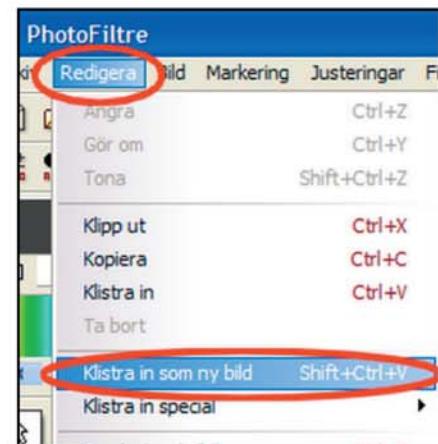

Längst bak på tangentbordet hittar du, förutom alla funktionstangenter, tangenten Print Screen (Print Scrn). Tangenten används till att spara utseendet på bildskärmen i datorns minne. Därefter kan skärmbilden eller den s.k. skärmdumpen klippas in i olika program. Här skall vi hantera skärmdumpen i Photofiltre. Gör så här:

1. Tryck på Print Screen-tangenten. Nu sparas skärmbilden i datorns interminne.
2. I Photofiltre går du till ”Redigera/Klistra in som ny bild” (bild t.h.). Nu hamnar skärmdumpen i Photofiltre som en inladdad bild.
3. Klicka och dra med musen och gör en lämplig markering i skärmdumpen (om du vill beskära bilden).
4. Högerklicka i markeringen och välj ”Beskär”. Klart! Glöm inte att spara bilden. Nu kan du importera bilden i Word, PowerPoint, osv.

Spara aktivt fönster som skärmdump med Alt-tangenten

Har du ett fönster öppet (på skärmen...), kan du välja att bara ta en skärmdump på det aktiva fönstret. Det betyder att allt skärminnehåll runt det aktiva fönstret inte kommer med på skärmdumpen. Det enda du behöver göra, är att hålla nere Alt-tangenten, samtidigt som du trycker ner Print Screen-tangenten.

Multimediabyråns logotype, beskuren ur skärmdumpen.

Vill du ha din skärmdump beskuren och inklistrad i ex. Word? Enkelt! Klistra in skärmdumpen i Photofiltre, markera och beskär bilden. Sedan väljer du bara ”kopiera” (Ctrl+C), går till Word och väljer klistra in (Ctrl+V). Du behöver inte spara bilden mellan Photofiltre och Word.

Konvertera

Du hittar funktionen under "Verktyg/Automatik/Konvertering..". Med denna funktion kan man konvertera och döpa om flera bilder på samma gång. Du kan även rotera eller lägga filter på flera bilder samtidigt. Det kan vara bra, när man vill

- ändra bildstorlek eller bildtyp på flera bilder samtidigt,
- göra ett antal bilder lite ljusare vid visning med dataprojektor,
- vrida många bilder 90° eller ex. göra om färgbilderna till gråskala
- döpa om bilderna till ex. "utflykt-2-maj" istället för digitalkamerans nummerering av bilder; mm.

Ändra storlek på flera bilder samtidigt

Säg att du vill ändra storleken på några bilder du tagit med digitalkameran. Skall du bara visa bilderna på skärmen, behöver inte bilderna vara så stora. Obs! Ändra aldrig själva originalbilderna! Spara dem på något säkert ställe.

1. Klicka på ikonen, alt. "Verktyg/Automatik/ Konvertering..."

2. Välj mappen med bilder du skall ändra storlek på (punkt 1).

3. Välj vid punkt 2 i vilken mapp bilderna med den ändrade storleken skall hamna. (Har du inte valt någon mapp kan du heller inte titta på de andra flikarna).

4. Vill du inte ändra storlek på alla bilderna i mappen, väljer du "Egen markering" (punkt 3). Håll nere "Shift" och klicka och markera de bilder du vill ändra storlek på (punkt 4).

5. Under fliken "Bild" klickar du i rutan "Bildstorlek". Om rutan "Behåll bildens proportioner" är ikryssad, behöver du bara sätta ett värde på bredden eller höjden (punkt 5). Vill du ha en ram runt bilden, kan du ange ramstorlek och färg t.h. i dialogrutan.

6. Man kan förstärka ljus, kontrast och färgmättnad i bilden under fliken "Justeringer".

7. Nu är det inte långt kvar. Gå till fliken "Åtgärda" och välj "OK" (punkt 6). Nu konverterar Photofiltre dina bilder, så de får en annan storlek och placeras de "nya" bilderna i mappen du valde under punkt 2.

Tips: Det finns runt 10 000 bilder på Multimediabyråns hemsida som är gratis att använda. Adress:

www.multimedia.skolverket.se

Gå till Mediarkiv/Bilder. För att ladda hem bilder måste du vara medlem och inloggad. Direkt när du ansökt om medlemskap får du dina inloggningsuppgifter. Lycka till!

